

ЩО В БІБЛІІ ГОВОРИТЬСЯ ПРО ЦЕРКОВНІ РІЧІ І ЦЕРЕМОНІЇ.

Сектанти, які йдуть між Українців проповідувати свою віру, перше всього вговорюють в Українців, що ті повинні повикидати з своїх церков образи, свічки, кадило, церковні священні одежі, всякі інші церковні річі, прикраси і церемонії. Вони звуть все те безбожним, грішним, нерозумним, поганським, непотрібним, огидним, некультурним. Вони радять триматися Біблії — і нічого крім Біблії.

А Біблія, мовляв, не вчить церемоній, тільки правдивої релігії.

Через те, мовляв, і віра сектантів добра, що вона збудована лише на Біблії, а не на церемоніях.

Таке і подібне говорять!

Тимчасом же Біблія говорить зовсім що інше, ніж ті, що всюди їй з собою носять, на ню покликаються і всім їй напихають. Біблія говорить одно — їй носители говорять друге. Що Біблія приказує, те вони висмівають, забороняють й осуджують.

Щоби переконатись, як дійсно справа маєтись, загляньмо до „Другої книги Мойсея“, почавши від Голови (Розділу) 25, а там знайдемо між іншим таке:

ГОЛОВА 25:

1. І говорить Господь Мойсеєви:
2. Промов до Синів Ізраєлевих, щоби вони приносили мені приноси.
3. І ось які приноси маєте приймати: золото, срібло, мідь,
4. блакит, порфиру, кармазин...
5. Олій на світло, коріння для миропомазання і пахощі на кадило.
6. Каміння ониксове і вставне на напличник, ефод і нагрудник.
7. І спорудять вони мені святиню, щоби було можна перебувати серед них.
10. І зроблять вони скриню із дерева акації...
11. І вилежиш її ширим золотом...
17. І зробиш віко з щирого золота...
18. І зробиш два херувими (ангели) золоті, по обох кінцях віка на скрині.
23. І зробиш стіл з дерева акації...
24. І вилежиш його золотом ширим.
29. І поробиш полуменски до його, і черпаки і кінви і чаші до возмивання з золота щирого.
30. І класти будеш хліб перед мое лице завсідги.
31. І зробиш світильник із золота.
37. І зробиш сім його ламп.

ГОЛОВА 26:

1. Храм зробиш з десятих кілімів.
31. І зробиш завісу (заслону) з блавату, пурпуру і кармазину, майстерно виткану з херувимами, щоб зроблено її.
35. І поставиш стіл з надвору завіси і світильник проти стола...

ГОЛОВА 27:

1. І постройш жертвник із дерева...

ГОЛОВА 28:

2. І посправляеш одежі священні Аронови, братови своєму, на славу і на окрасу.
3. І скажеш усім мудрим в серцю, кому я дав духа премудрости, щоби вони поробили одежі Аронови, на освяту його, щоб служив мені службу священну.
4. І ось які одежі нехай поробить: Нагрудник, Напличник, Верхню одіж і Хитон (довга спідня одежа) мєражаний, і Кедар (митра, корона) і Пояс. І пороблять вони одежі священні Аронови, та синам його, щоб служив мені службу священну.

ГОЛОВА 30:

1. І постройш мені жертвники для кадженія...
3. І обложиш його ширим золотом.
7. І кадити буде Арон на нім з франку до франку; як понаготовляє лампи, мусить кадити.
23. Возьми собі також пахощів найдорожших...
25. І зробиш з того миро святого помазання; се буде олій святого помазання.
34. Возьми запашне коріння,
35. І зроби з того майстерню зложене кадило...

В повисшім зазначено лише деякі місця і лише головні річі для пристрою церкви і богослуження, а полишено те, як всі ті річі зробити, з чого, як прикрасити. Даліше, наказує Господь Мойсеєви подрібно, які жертви маєтись приносити, яким способом, з якими церемоніями. Сказано приміром (в 2 книзі), що хто зробив би подібне кадило (ладан), як церковне — „той викориниться з між людей своїх“.

Бачимо отже, що в Біблії на церковні прикраси і церемонії кладеться велику вагу — їх **конечність і точність** приказується самим Богом. Се річі неминуче потрібні для служби Богу, се релігійна **конечність**. (Тут є святиня, є жертвник, кадило, лампи, священні одежі, херувими (фігури і виткані), жертвенні начиння і священничий стан).

Що релігійне життя мусить виявлятися завсідги і в церемоніях, в обстанові, в жертвах, в святокованніях, се признає нині таксамо кожний вчений чоловік, кожний психолог, кожний знавець законів життя і людської душі.

Однакож наперекір всему тому деякі сектанти впевняють нас, що вони одні одинокі знають наскрізь Біблію, живуть по її вказівкам і що церковні наші річі і церемонії противляться Біблії, яка мовляв, вимагає лише правдивої віри, а не церемоній.

Чому ж вони таке говорять?

Одні говорять тому, що не знають Біблії і живуть лише упередженням і ненавистю до інших вір, народів. Вони не знають також відвічних законів життя. Се люде темні, збаламучені, фанатики.

Другі можуть Біблію знати, можуть знати і закони життя, однакож в них на переді стоять лише їхні особисті, або політичні цілі — бажання панувати над другими. Такі покликаються між несвідомими на Біблію, щоби їх збаламутити для своїх цілей.

Ось чому вони таке роблять!

ЯК УКРАЇНЦІ ВИМОВЛЯЮТЬ ДЕЯКІ СЛОВА ВЗЯТІ З ГРЕЦЬКОЇ МОВИ.

ЗВУК Ф.

Звука „ф“ українська мова в давнині мабуть зовсім не знала. Доперва з прийняттям християнства увійшли до нас грецькі слова, а з ними і буква Ф.

Однакож самі Греки вимовляли своє Ф не у всіх сторонах однаково, через те й Українці почали сей звук в грецьких словах вимовляти ріжно.

Греки вимовляли Ф подібно, як наше П, додаючи слабе Г (пг), через те в західній Європі на місце грецького Ф вживали ПГ (ph).

В нас грецьке Ф вимовлялося кількома способами і так:

Як Ф — Стефан, Филип, серафим, Йосиф.

Як П — Степан, Пилип, Йосип.

Як Х — Трохим, Евхим, Охрим.

Як ХВ — Митрохван, Хвильмон, хварисей (фарисей).

Як К — Проскура (просфора), а навіть в давних книжках можна знайти — просвора.

Що-ж до самого звука Ф на Великій Україні, то нарід наш вимовляв і вимовляє його по найбільшій частині як ХВ — Хведір, Хвеська, хвартух; а також як К, Х або П — квасоля, хура, пляшка. В Галичині-ж і на Буковині Ф уживається частіше, бо деколи слова, в яких ще ХВ не забулося, вимовляють через Ф — фіст (замість хвіст), фатати (хватати), фалити (хвалити), фустка (хустка).

ЗВУК Ө.

Був в Греків ще оден звук, який Греки означували в письмі буквою Ө, а від них ми взяли тую-ж букву до нашого церковного письма. В нас сю букву звали звичайно „фтіта“ (Москалі звуть мабуть „фета“) і так ми будемо її тут звати.

Такого звука як була фтіта, не мали Українці, не мали і другі європейські народи. Самі-ж Греки вимовляли її також не у всіх сторонах однаково (як і Ф) — декотрі вимовляли подібно до ТГ, декотрі подібно до ДГ, а ще інші подібно до Ф.

Через те в наших давних книжках виходила плутанина — де треба було Ө, там часом ставили Ф і противно. Писали — Ееоип і Ефиоп; Фараон і Өараон. Видно, що вимова фтіти дуже до Ф наближалася, або з ним сходила-ся.

Взяти загально, то в нас фтіту (ө) вимовляли ріжно і так:

Як Ф — Федір, Акафист, Афини (Атени), Арифметика (також арихметика), анафема (анатема), Афон і др. В Галичині наслідуючи Поляків почали вже давно писати: Атени, Арифметика, Анатема і т. п.

Як ХВ — Хведір, Хведос, Вархволемей.

Як П — Остап, Панас.

Як Х — Хома (Тома), Тимох, Дорох.

Як В — Матвій.

Як Т — Тодор, Тимко, Марта, Текля.

Як ФТ — Саваофт, Матфтей, Фтеодор.

Як ХТ — Мехтодій (рідко).

Бачимо отже, що навіть в однім слові буква Ө вимовляється в нас ріжно — Феодор (Федір) Теодор, Фтеодор, Хведір; Хома, Фтома, Фома і т. п.

БУКВА Г — Г.

Що до звука Г, то Українці його в давнині може і не знали. Вони знали лише Г, тоді, коли пр. Москалі знають головню Г.

Але поволи зачало Г переходити від наших сусідів і до нас, однакож перейшло небогато, бо Українці чуже Г переробляли на своє Г. Та всеж звук Г в деяких випадках приймається, отже в 14-ім віці почали на означення звука Г вживати „кг“. А коло 1619 р. заведено нинішнє Г.

Грецьку букву, що звуть нині „гамма“, або „гамма“, Українці споконвіку вимовляли як Г, бо так вимовляли самі Греки, тоді, коли до нас прийшло християнство. В нас виторювали завсідги — ангел, ігумен, гемон, Гаврило, Гара-